

column

**chris
mulder**

Moed

We beleven roerige tijden, lees de krant maar. Religieuze overtuiging is soms ook een bron van haat en op de arbeidsmarkt is er niemand meer die voor je wenst te zorgen. Hoezo trouwens zorgen? Het is inmiddels gebruikelijk om alles dat menselijke waarde heeft in kosten te vertalen. Daardoor worden waarden vanzelf duur en wordt liefde, zorg voor of collegialiteit met de medemens onbetaalbaar.

Je zou wat somber mogen stellen dat we van onszelf een kostenpost hebben gemaakt. De opbrengst van die kosten mag je

Laat je niet door angst tegenhouden

tegenwoordig dan ook in toeneemende mate zelf bepalen. Hoe bevrijdend is dat?

Mag je dat of moet je dat? Juridisering van ongeveer alles wat met een 'relatie' te maken heeft, schrijdt snel voort. Of het nu in zaken is of privé. Korte lontjes van egocentrisme of ook gewoon onmacht zijn het gevolg. Op hoge toon en met buitenproportioneel woordgebruik wijzen we op onze rechten of horen we politici zonder enige relativering zogenaamd misstanden aan de kaak stellen, die de volgende dag rustig worden vervangen door andere.

In zo'n omgeving is het dan ook niet zo gemakkelijk jezelf te blijven. Sterker nog, daar is moed voor nodig. Niet meehuilen met de wolven in het bos, maar vanuit jezelf blijven denken en handelen vanuit de overtuiging dat je 'waarde' samen tot stand brengt.

Wat is moed eigenlijk? Moed is van oudsher een zogeheten kardinale deugd. De kardinale deugden zijn wijsheid, zelfbeheersing, rechtvaardigheid én moed. Zet deze deugden eens af tegen ons eigen gedrag op het werk, in het verkeer of, om nog eens iets te noemen, op oudejaarsnacht. Wat is dan de conclusie voor jezelf?

Moed wordt vaak in relatie gezien met angst; een soort tegenhanger. Je bent moedig als je doorzet terwijl je bang bent; je accepteert je angst en laat je daardoor niet tegenhouden. Moed en angst zijn noodzakelijke ingrediënten voor je persoonlijk groei om te kunnen leven of in minder veilige culturen als de onze te durven leven.

Leven is ook de meervoudsvorm van lef. Het lef om je eens niet als een kostenpost te laten behandelen. Heb het lef om zelf op te komen voor je waarde als werknemer, bejaarde, zieke of werkloze. Natuurlijk hebben we daar onze democratische levensovertuiging en instituties voor nodig. Die maken het ons ook mogelijk bij te dragen aan de realisatie van maatschappelijke waarden. Maar dat vraagt vooral een bijdragende actie van onszelf!

Ik nodig u uit minder te willen halen en meer te komen brengen. De moed daartoe is van alle tijden en kent geen onderscheid in rangen of standen. Gewoon zelf doen dus.

> mulder@lc.nl

Chris Mulder is directeur van CMMC Management Consulting, gespecialiseerd in crisisinterventie en directiecoaching.